

VEČERNI LIST

Posamezna številka 60 vln.

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 60 vln.

Cene po pošti
za celo leto . . . 84—
za pol leta . . . 42—
za četrt leta . . . 21—
za 1 mesec . . . 7—
Za Ljubljano mesечно 7—
Uredništvo in uprava:
Kopitarjeva ulica št. 6
Uredn. telefon št. 88

Jadransko vprašanje bo rešeno v teh dneh.

LDU Belgrad, 30. aprila. »Politika« piše pod naslovom »Jadransko vprašanje«: Zdi se, da se bliža rešitev jadranskega vprašanja svojemu koncu. V poučenih krogih so včeraj trdili, da se je v neposrednih pogovorih med našim kraljevstvom in Italijo dosegel sporazum. V parlamentarnih krogih trdijo, da se more smatrati za gotovo, da se bo do konca tega

tedna podpisal protokol o rešitvi jadranskega vprašanja.

LDU Belgrad, 30. aprila. Z istim vlakom kakor dr. Trumbić, sta dospela v Belgrad italijanska poročevalca Mario Borsari in Giuseppe Prato. V poučenih krogih trdijo, da sta ta dva novinarja emisarja italijanskega min. predsednika Nittija.

Proti komunističnim hujskačem.

LDU Belgrad, 30. aprila. (Uradno.) Za železničarske stavke se je potrdilo, da so agitirali in terorizirali gotovi ljudje, ki so s tem zasledovali lastne koristi. Prometno ministrstvo je izdalo naredbo vsem železniškim ravnateljstvom, da strogo postopajo po obstoječih zakonih proti osebam, ki so pripadale stavkovnim odborom, ali pa so drugače prednjačile pri izvajanju stavke, ali podpihovala osebo na odpor, ali pa preprečevale, da delavljni začnejo delati, zlasti pa proti osebam, ki so sabotirale in zakrivile dejanja, ki se kaznujejo

po kazenskemu zakonu. Vse te osebe se bodo izročile pristojnim sodiščem, da uvedejo preiskavo. Hkrati so merodajna mesta ukrenila vse potrebno, da se v bodoče preprečijo agitacije in brezvestna zavajanja h krivim dejanjem. Prometno ministrstvo bo za njihovo patriotsko delovanje nagradilo vse one železničarske uslužbenke, ki so požrtvovalno in brez strahu pred terorjem stavkajočih delali in v najtežjem času vršili svojo dolžnost in s tem dosegli, da se je promet vzpostavil vsaj v najpotrebnejši meri.

Plače državnih nameščencev.

LDU Belgrad, 30. aprila. (Uradno.) — Ministrstvo za finance objavlja: Na predlog finančnega ministra je ministrski svet

sprejel naredbo, s katero se urejuje položaj in plača državnih nameščencev.

Trockij.

Znano je, da prihajajo ob prevratih na vrh navadno pustolovci in bolešno domišljavi in častihlepi ljudje, ljudje brez prave izobrazbe, ljudje, ki ne poznajo in ne priznavajo nobenega npravnega zakona ne prava in ki v pravem pomenu besede podivjajo. Kakor hitro se jim posreči, raztrgati uzde zakonitega reda. Zgodovina starega in novega veka nam podaja mnogo zgledov za to in da se zgodovina v teh dogodkih ponavlja še dandanašnji, imamo zgled madžarskega Kuhna in ruskega Trockija, Grossmannov »Tagebuch« v Berlinu izpod peresa najboljšega ruskega pisatelja sedanjega časa A. J. Kuprina sliko, ki človeka navdaja z grozo. Vsekakor je Kuprin osebno in političen nasprotnik Trockijev, ki živi kot begunec v Helsigforsu, kjer izdaja list »Novaja Ruskaja Žizn«, vendar ni slep zagrizenec in bo slika, ki jo podaja o Trockiju, v bistvu odgovarjala resnici, Kuprin pripoveduje:

O vseh zgodovinskih krvolokih in tiranah je znano, da si je ljudstvo njih grozovitost razlagalo na ta način, da so imeli strašno in ostudno bolezen: pod kožo so se jim zaredile uši, se razlezele po vsem telesu in jim niso dale pokoja ne po dnevi ne ponoči. Zato so besneli in divjali. Nekaj takega mora biti tudi s Trockijem; o tem pričča njegov obraz, njegovo ravnanje, njegove besede. Slep slučaj ga je vrgel na vrh okrvavljenega nasipa, ki se dviga danes okoli Rusije in drobno njeno orjaško telo. Brez tega slučaja bi bil ostal Trockij v življenju neopažen in bi bil delal nadlego le svoji najbližji okolici. Postal in ostal bi bil navaden farmacevt, večen prepirljivec v političnih društvih in lastni družini. Prav do zadnjih let ni ničesar dosegel v življenju. V revoluciji leta 1905. je igral jako neznačno vlogo. Ravno tako malo se je odlikoval v podzemskem rovarskem delu začasa priganstva. Bil je omahljiv ter je vedno nihal med vsemi mogočimi strankami in strujami. V neki časniški polemiki ga je tedaj Ljening imenoval lakaj, človeka, ki se ne straši nobenega sredstva. Zadnji čas govore o njem, da je bil tudi v službi »Ohrane«. Naj je bil ali ne — laž, izdajstvo, umor in obrekovanje, vse to so le poteze tretje vrste v splošnem značaju tega moža. Ako je bil pri Ohrani, je šel k njej zato, da je dobil duška, ko sta mu žolc in kri silila v grlo. In tej nakazi, temu ničju je slučaj izigral v roke oblast nad mogočno državo — Trockij je položil svojo nogo na glavo Rusije.

Vpliv Trockega nad temnimi boljševiškim ruskimi masami je neomejen. Umevno. Njegova samopašnost in krutost nasproti neboljševškemu delu prebivalstva daje tem masam neomejeno možnost, da nasitijo svo-

je nebrzdane, živalske nagone. V njihovih očeh je Trockij bleščeč zgled, opora njihove stvari, junak, malik, ki zahteva čaščenja in žrtev. Ženstvo ga obožuje, nori za njim, kakor za vsakim tribunom.

Trockij je rekel nekoč židovski deputaciji, ki ga je bila prišla prositi in svariti, naj ne preliha krvi, ker vsled tega največ trpe Židje: »Obrnil ste se na napačno adresu, jaz nisem Žid, ampak internacionalec.« V resnici je Trockij soroden Nebukadnezaru, Asurbanipalu in Senaherimu starega zakona. Njegovi govori in ukazi se glase tako: »Vpepli naj se«, »Poruši naj se do tal«, »Usmrte naj se vsi do tretjega rodu«, »Poplave naj se s krvjo in svincom«, »Podavijo naj se.« V svojih bliskovitih krvavih kaznih je vreden primere orientalskih trinogov.

Nekoč je prišla k njemu deputacija mornarjev, ki služijo v njegovi telesni straži, s smelo prošnjo. Trockij je v odgovor potegnil revolver in lastnoročno ustrelil tri mornarje, ostale pa — cel vod — velel nemudoma postaviti ob zid in ustreliti. Proti nekemu svojemu osebnemu sovražniku je izdal ukaz: »Mož se mora najti živ ali mrtel. V dokaz naj se mi pošlje njegova glava. Izvršilec ukaza dobi 150.000 rubljev.«

Trockija odlikuje prava židovska energija in vztrajnost. Pаметen v globokem pomenu besede ni, pač pa bister in iznajdljiv. Njegov duh ni ženialen, pač pa elastičen in vztrajen. Ima čud mesarskega psa. Ako temu zakličesh: Primi! se hipno vrže na žival in se ji zaje v goltanec. Tako se včasih poslužuje Trockega Ljening. Toda temu pasjemu plemenu ni zaupati — zgodilo se je, da je tak pes namesto na žival planil na gospodarja, ki se mu je bil zameril. . . Sicer ima pa tudi Trockij že svojega mesarskega psa.

(Priobčujemo ta sestavek, ki osvetljuje razpoloženje, ki vlada med protiboljševiškim Rusi proti voditeljem komunistov. Gotovo si ne prikriavamo, da je v tem spisu marsikaj preirano, vendar pa je židovska krutost komunistična Trockega tudi od drugih že povdarjana. Pri gibanju, kakršno je sedanje komunistično, moramo ločiti idejo samo od metode. Ideje je dal Ljening, metodi je vtisnil pečat jud Trocki. O ideji sami se da govoriti, a metodo moramo odločno pobijati! Ur.)

1. MAJNIK.

LDU Pečuh, 30. aprila. Socialistične organizacije v Pečuhu in v vsej Baranji so sklenile, da kakor običajno tudi letos praznujejo 1. maj. Proslava tega dne se bo vršila mirno in v najlepšem miru. Na železnica pa delavci ne bodo ustavili dela; promet se bo vršil kot navadno.

Majniška misel.

Mesec cvetja in veselja v naravi se pričinja danes. V človeških srcih pa ni najti danes niti veselja niti zadovoljstva. Sovraštvo in srd razjeda srca, sebičnost in lakomnost zastruplja družbo. In zdi se, da je uprav te dni bil obsojen človek na smrt. Mesec cvetja je simbol veselega življenja. Toda iz mrkih človeških obrazov diha na dan želja po smrti, uničevanju, razdejanju. Vojska, ki je uničevala milijone dragocenih človeških življenj, ki je uničevala bogastvo zemlje, je zamorila tudi kulturo src. Živalski nagon ubijanja in razdejanja se je kot kužna bolezen razpasel med trpeče ljudstvo. Danes množice vriskajo, ko jim govore o nasladih bodočega časa, ki ga hočejo ustvariti, govore jim o uživanju, ker se povsod vidi uživanje na strani tistih, ki živijo le od dela drugih. S tvorno kulturo propada kultura src. Da se jasneje izrazimo: plemenitost, nesebičnost, ljubezen do poštenega dela.

Podlaga kulturi je poštenost in delo. Danes pa velja le kapital in denar. Delavstvo je praznovalo 1. majnik kot praznik dela. Katoličani proslavljajo majnik kot mesec Marije. Najlepši mesec, posvečen praznovanju tvorne in srčne kulture, je mesec majnik. Mesec pomladi je, ko iz mrtvega sna vstaja narava k življenju, prerajenju, ko pozivlja ljudi na delo in k veselju. Danes je majniški dan, a dan brez veselja, ker so človeška srca otopela.

In vendar smo uverjeni, da bo misel krščanskega majnika zmagala. Tudi človeštvo bo prebolelo veliko bolezen svoje notranjosti. Misel krščanskega majnika bo ozdravila vse rane. Obstale bodo roke, ki danes grabijo na kupe bogastvo, ki izkoriščajo v lastno nasladi sadove tujega dela. Obmolknili bodo krivi preroki, ki danes v blazni zlobi pehajo ljudstvo pred seboj v propad. Gospodarska in moralna propalost ima v ideji krščan, majnika svojega najodločnejšega nasprotnika. Strupena kačica izkoriščanja revežev, sovraštva in nasilje bo obležalo s strto glavo pod nogami vzhajajoče ideje krščanskega socializma.

Težak je čas in nemajniško je razpoloženje. A vsi, ki hočejo zmago krščanskega majnika, naj stopijo v skupno fronto na boj. Časi, kakršni so sedanj, zahtevajo za za žrtve pripravljene ljudi. Boji zadnjih dni, v katerih je stalo krščansko delavstvo, so dokazali, da takih junakov krščanska misel rodi še vedno.

To bodi majski pozdrav krščanskega delavskega ljudstva.

IZMENJAVA BLAGA MED AVSTRIJO IN JUGOSLAVIJO.

LDU Belgrad, 30. aprila. (Uradno.) — Povodom tendencioznih vesti, da je baje razveljavljena kompenzacijska pogodba med kraljevstvom SHS in Avstrijo, je presbiri pooblaščen izjaviti: Razveljavljenje pogodbe temelji na določbah dogovora samega. S tem se pa nikakor ne ukinja izmenjava blaga med Avstrijo in Jugoslavijo. Nasproti, razveljavljenje dosedanje pogodbe stremi za tem, da se izmenjava blaga opira na boljšo podlago kot doslej.

GRŠKA IN ML.

LDU Belgrad, 30. aprila. (Uradno.) — Finančno ministrstvo objavlja: Jugoslovansko poslanstvo v Atenah je naznanilo finančnemu ministrstvu, da dospe te dni v Belgrad guverner grške narodne banke, da se doseže sporazum glede plačevanja za naše potrebščine v Grčiji ter glede drugih gospodarskih vprašanj, ki zanimajo obe državi.

PROSLAVA ZRINJSKEGA IN FRANKOPANA.

LDU Sarajevo, 30. aprila. Povodom obletnice smrti Zrinjskega in Frankopana je bila v tukajšnji stolnici slovesna služba bežja, kateri so prisostvovali zastopniki vseh oblasti, med njimi predsednik deželne vlade dr. Srškić in general Vukotić.

RADI POMANJKANJA PREGOGE.

LDU Osijek, 30. aprila. Prometno ravnateljstvo objavlja, da se bo vsled pomanjkanja pregože ukinil promet na nastopnih progah: Osijek—Djakovo—Samac, Osijek—

Vinkovci, Vinkovci—Županja, Vinkovci—Brčka, Našice—Kapela, Kapela—Požega in Pazova—Vukovar.

KONEC CENTRALNE UPRAVE.

LDU Belgrad, 30. aprila. Centralna uprava za trgovino z inozemstvom, ki je bila po najnovjših naredbah za trgovski promet ukinjena, začne v ponedeljek z likvidacijo.

VOJAŠKA POLICIA V ZAGREBU.

LDU Belgrad, 30. aprila. Vojaške oblasti so ukrenile, da se v Zagrebu ponovno uvede vojaška policia.

POROČILO O DOGODKIH V SUBOTICI.

LDU Belgrad, 30. aprila. Poročilo parlamentarne ankete o dogodkih v Subotici se natisne in razdeli poslancem na prihodni seji narodnega predsvništva dne 3. maja.

PREPOVED ŽGANJA.

LDU London, 30. aprila. (DunKU — Brezlično.) Škotski delavski kongres se je včeraj izrekel za prepoved točenja žganja.

ZELEZNIČARSKO GIBANJE NA ANGLIZEM.

LDU London, 30. aprila. (DKU. Brezlično.) Londonska železničarska strokovna zveza je sklenila, da morajo vsi železničarji londonskega okraja, po številu 50 tisoč mož, kar najnatlačneje izpolnjevati vse odredbe tako dolgo, dokler ne bodo družbe dovolile izboljšanja plače po 1 funt na teden. Po mnenju strokovnih krogov bi ta odredba onemogočila ves osebni in tovarni promet.

FRANCOSKO-NEMŠKI GOSPODARSKI ODOŠAJI.

LDU Berlin, 30. aprila. (DunKU) — »Vossische Zeitung« poroča iz Pariza: »Vossische Zeitung« poroča iz Pariza: Ministrski predsednik Millerand je včeraj v senatu ponovil svoje poročilo, ki ga je bil podal v zbornici o uspehih v San Remu. »Gospod Goepfert me je kot predsednik nemške mirovne delegacije obiskal ter izjavil, da predlaga nemška vlada francoski vladi, da bi se francoski in nemški delegati, ki so veščaki v gospodarskih vprašanjih, medseboj porazgovorili o vseh vprašanjih glede poravnave med obema vlada. Jaz sem odgovoril, da ta predlog sprejemem, ter pripomnil, da se bodo francoski zastopniki imenovali v najkrajšem času. Dejal sem dalje, da ni odvisno od nas, ali bo ta konferenca hitro dovedla do plodnosnega uspeha.« Millerand je v zadnjem stavku ostro naglašal vsako besedo. Senat je te besede ministrskega predsednika pozdravil z živahnim odobravanjem.

NEMŠKO-LATISKA POGAJANJA.

LDU Berlin, 30. aprila. (DunKU) Kakor piše »Lokalanzeiger«, so bila mirovna pogajanja med nemško vlado in med delegacijo latiskega Rdečega križa v Berlinu končana. Nemčija se je zavezala, da bo plačala vojno odškodnino, več kot eno milijardo, in da bo oddala večje število lokomotiv in vagonov.

AVSTRIJCI V PRAGI.

LDU Dunaj, 30. aprila. (ČTU) Dne 3. maja odpotujeta v Prago dve avstrijski komisiji v svrhu pogajanj o vprašanjih saintgermanske mirovne pogodbe, in sicer glede vprašanj državne pripadnosti, zaščite manjšin ter registratur arhivov in umetniških zbirk.

Politične novice.

+ O zunanjem položaju je poročal dr. Rybar v Jugoslovanskem klubu. V San Remu je bil stavljen predlog, da se izvede Wilsonov načrt in osnuje reška vmesna država. Predlogu sta pritrudili tudi Francija in Anglija. Italija pa je zahtevala za ta slučaj popravo meje, kar bi nasprotovale ameriškem načrtu. Zato je predlog propadel. Jadransko vprašanje torej še nikakor ni rešeno. Delegati so prišli v domovino po navodila za nadaljno postopanje. Italijani postajajo zadnji čas za spoznanje mehkejši.

— **Priloge za nov puč na Nemškem.** »Arbeiterzeitung« poročajo iz Berlina, da se na Pomorjanskem čisto javno zbirajo bivše baltičke čete, se urejajo, vezbajo in pripravljajo pod vodstvom generala pl. Lüttwitza in majorja Bischoffa nov puč. Podpirajo jih tudi kmetje, ki zadržujejo živila.

— **Krinko doll** »Naprej«, ki je igral v minulih stavki nevredno vlogo hinavskega prinizovalca zavedenih mas, igra to vlogo sedaj dalje in votlo grmi proti »krivcem žrtev«, med katerimi navaja »Slovenca« in »Večerni list«. Piše, da ti krivci danes triumfirajo, se škodoželjno rogajo, nimajo nobenega izraza sočutja in ne priznavajo svojega greha. Resnica je, vsi pošteni elementi, ki nočejo krvave revolucije in puštošenja — krvi in razvalin nam je pustila vojna dovolj in več nego dovolj! — so si oddahnili, ko je prevrat zmagal ležal na tleh. Toda triumf ni veljal in ne velja ubogim zapeljanim delavskim masam, ampak prevratni ideji in njenim plačanim hlapcem. Zapeljanim in ogoljufanim delavskim masam in še manj nesrečnim žrtvam se nihče ni rogal, nasprotno smo imeli zaenje od vsega početka čut najglobljeja sočutja in obžalovanja. In temu čutu smo dali v našem listu odkrito besedo, ki je ni omadeževala hinavščina. Mi ne kupujemo naklonjenosti množic, kakor to dela »Naprej«. Toda seveda — da bi jemali greh za žrtve na svoje rame, tega veselja »Napreju« ne moremo napraviti. Mi smo se od vsega početka ostro in jasno odrekli vsakemu sodelovanju na prevratnem štrajku, še več: napovedali smo temu gibanju najodločnejši boj in nismo nehali svariti mas pred komunističnimi zapeljivci. »Naprej« pa je proti svojemu vsaj navidez boljšem prepričanju, iz strahu, da ne bi ga pustil na cedilu zadnji proletarec, obrnil svoj plašč po komunističnem vetru, kupoval naklonjenost delavstva s stotisoči in pisal in hujskal tako, kakor je bilo pogodu komunistom. Sedaj bi pa rad neuspeh podjetja in žrtve naprtil drugim in v prvi vrsti nam. Hinavec, krinko doll! To je naš odgovor in ne bomo se strašili nobenega truda in nobenih groženj, da brezobzirno razkrinkamo dvoletnost »Napreja« in tistih, ki stoje za njim.

— **Za 1. maj na Francoskem** je ministrski svet izdal primerne odredbe. Delo je malone v polnem obsegu zagotovljeno, posebno na železnicah in pošti.

Po komunistični stavki.

Kri, katera je pordečila po krivdi komunistov ulice v Ljubljani in v Subotici, kjer je padlo 70 žrtev, je povzročila, da je nastal v naši državi zopet mir. Zdaj so, kakor je to že navada, po vsakem večjem nemiru, v polnem delu oblasti, katere poizvedujejo in zaslišujejo na vseh koncih in krajih, da izsledijo tiste, ki so povzročili nameravani komunistični puč. V Ljubljani dela vse: policija, državno pravdnštvo, preiskovalni sodniki, da se zadosti pravici. Z največjo natančnostjo delujejo tudi okrožna sodišča v Celju, Mariboru in v Novem mestu. Nabral se je ogromen obtežen material proti voditeljem komunistov in proti njihovim žrtvam.

V Ljubljani je danes 1. majnika zelo mirno. Tudi od drugod se ne poroča nič posebnega o 1. majniku. Oblasti so zaplenile v Ljubljani štrajkarsko blagajno komunistov, v kateri je bilo približno 20.000 kron denarja.

Komunisti so zelo, zelo poparjeni. Može, kateri so igrali veliko vlogo v komunistični stavki, pobitih in klavnih obrazov zapuščajo oblasti, kjer so jih zaslišavali. Ženske, katere so nasedle komunističnim hujskačem, zapuščajo solznih oči preiskovalne organe. Oblasti iz lahko umljivih razlogov ne obveščajo javnosti o uspehih preiskav.

O načrtih komunistov za slučaj, da bi bili zmagali, se širijo zelo alarmantne govorice. Tako se trdi, da so imeli natančno sestavljene črne liste, na katerih je bilo samo v Ljubljani do 4000 oseb vpisanih. Tem ljudem so nameravali komunisti izpihniti življenje. Govori se tudi, da nameravajo komunisti povzročiti zopet puč 15. maja t. l., drugi komunisti pa pravijo, da bodo čez eno leto nastopili. Te in druge govorice ne dokazujejo nič drugega, kakor da se razburjenje ni še popolnoma poleglo.

Zanimiv je tudi tale izrek nekega neprevidevnega komuniste: »Naš zadnji nastop je pokazal, da je mogoče tudi naše ljudstvo revolucionirati. Naša vaja nam je pokazala, da smo močne delavske mase vzrevolucionirali; naša bodoča naloga je, da organiziramo revolucionarji komunistični pokret posebno med vojaštvom.« Dejstvo je, da so se zadnje dni pred usodno soboto komunistični agitatorji in agitatorice zelo približavali vojakom in orožnikom in jih nagovarjali, da naj ne streljajo, če se kaj pripeti.

Prepoved točenja alkoholnih pijač je zelo dobro učinkovala, dasi se veliko gostilničarjev ne ozira na njo. Tri gostilne

so v Ljubljani oblasti zaprle, kar je gostilničarje zelo, zelo razburilo in sedaj letajo od Poncija do Pilata, naj se prekličejo odredbe o zaprtju gostilen. Ker v Ljubljani tako primanjkuje stanovanj, bi bilo zelo umestno, če bi se zaprle vse tiste gostilne, v katerih se je za časa prepovedi izihotapljala alkoholna pijača; stanovanjske mizerije bi bilo v Ljubljani konec.

Dnevne novice.

— **Zbirka za slepce.** Slov. eskpmtna banka je sklenila na svojem občnem zboru darovati zavodu za slepce znesek 3000 kron. Omenjeni znesek je zavod danes prejel ter se najtopljeje zahvaljuje za ta velikodušni dar. Podravnatelj omenjene banke gospod Rus Fran je še posebej daroval vsoto 100 kron, za kar naj mu bo izrečena najsrčnejša zahvala. — Pri poroki oslepelega invalida g. Ant. Pleškota se je nabral znesek 60 kron v prid oslepele dece. Nabiralka gospodična Zabret je omenjeni znesek izročila zavodu za slepce ter izrekamo dariteljem kakor tudi nabiralki najsrčnejšo zahvalo. — V gostilni Pavšič v Zg. Šiški 43 se je nabralo za oslepele vojake 90 kron. Ga. Roza Jeraj, najemnica omenjene gostilne, je imenovani znesek izročila zavodu za slepce v Ljubljani, Stara pot 3 (Vodmat), za kar se ji najtopljeje zahvaljujemo.

— **Civilne obleke padlih vojakov.** Upravičeni dediči v vojni padlih, odnosno pogrešanih in za mrtve proglašanih svojcev-vojakov, se opozarjajo, da se jim je radi civilne obleke navedenih, zglasiti do vštete 8. maja 1920 v mestnem vojaškem uradu. Natančneje je razvidno iz razglasov, ki so nabiti po mestu in pa na mestni deski.

— **Na Brezjah** sta bila poročena g. Vinko Kristan, sedlarski mojster v Trziču, z gđ. Pepico Košir, hčerko trgovčeve iz Bistrice pri Trziču. Bilo srečno!

— **Železničarske plače.** Uradni podatki o plačah železničarjev niso bili povsem točni, kakor izhaja iz pojasnil, ki smo jih prejeli. Neoznjen delavec, ki opravlja lahko delo v vasi naj bi dobival 269 K plače, 549 K draginjske doklade, skupaj 818 K; neoznjen delavec, ki služi 26 let in opravlja težko delo v glavnem mestu, 1120 K plače, 784 K draginjske doklade, skupaj 1904 K, oženjen delavec s 5 otroki, ki služi 27 let pri težkem delu v glavnem mestu, 1120 K plače, 1254 K draginjske doklade, skupaj 2374 K. Dejansko dobiva oženjen nadsprednik južne železnice, ki ima enega otroka in služi 22 let; 150 K plače, 1430 K draginjske doklade, kilometraže povprečno 180 K, skupaj 1760 K; vrhu te vsake tri mesece 152 K. Neoznjen strojevodja, ki služi 25 let, ima plače in draginjske doklade 1468 K in okroglo 200 K kilometraže in stanarine, skupno torej 1668 K. Da bi znašala kilometraža mesečno povprečno po 420—600 K, nikakor ne odgovarja dejstvu. Radi priobčujemo to pojasnilo in smo trdno prepričani, da morajo železničarji doseči izboljšanje svojih plač. Tu smo in bomo vedno na njihovi strani.

— **V Trziču** so aretirali vodji komunistične stranke in stavkujočega odbora poslovdjo v konsumu Vrhunca in Bedina, ki je donasal povelja od glavnega odbora iz Ljubljane. Odpeljan je bil v zapor komunist Fajfar, ki je pozival pri Sv. Ani ljudi, da se udeležijo prvega majnika ropanja in demolaranja po Trziču. Ze dalj časa so napovedovali socialisti, da bo na letošnji prvi majnik tekla kri.

— **Orli in Orlice v Trziču** bodo igrali v nedeljo 2. t. m. igro »Pri belem konjičku«. Pričetek ob osmih zvečer v Našem Domu.

— **Iz Novega mesta.** Podporno društvo za služkinje je priredilo letos že trikrat predstavo v Rokodelskem domu. Zadnje nedelje: 25. t. m. so priredile igro: »Večna mladost in večna lepota«, ter šaloigro: »Trgovka«. Igrale so prav dovršeno, to trdi vsak, ki je bil prisoten. Vstopnice so se vse razprodale. Vsa čast marljivim igralkam in posebno društveni predsednici, ki je tako spretno vodila skušnje in predstavo.

— **Prepovedan alkohol 1. maja.** LDU Os je k, 30. aprila. Za 1. maj je na mestnem teritoriju prepovedano točenje alkoholnih pijač. Nastajljenci mestne cestne železnice bodo tega dne ustavili delo.

— **Zvišane zdravniške takse.** Klub zdravnikov v Osjeku je sklenil, s 1. majem zvišati pristojbine, in sicer za ordinacijo na stanovanju zdravnika na 40 kron, za obisk pri bolniku pa na 50 kron. Samoobsebi je umestno, da se te pristojbine ne bodo uporabljale pri državnih uradnikih in pri drugih revnejših slojih.

— **Narodna garda** se je osnovala v Subotici, da pomaga oblastem, ohraniti javni red in mir.

— **Avstrooogrski drobiž po 10 in 20 vinarjev** iz niklja in pakfonga se mora sprejemati pri javnih blagajnah in v zasebnem prometu za denar na 10 in 20 par.

— **Ravnateljska služba** je razpisana na državnem moškem učiteljskem v Mariboru,

— **Mesto univerzitetnega sekretarja** s plačo letnih 3500 dinarjev je razpisano. Potrebna je fakultetna naobrazba.

— **Kaj je z vojnimi ujetniki iz Sibirije.** Svojci, ki imajo vojne ujetnike v daljni Sibiriji, so vsled vznemirjajočih poročil, ki prihajajo od tam vsled japonskega vpada v velikih skrbeh. Radi bi vedeli, kake korake je storila osrednja vlada, da pridejo čim prej ti ujetniki domov. Če je bil mogoč povratek češkimi legionarjem, zakaj ne bi bilo mogoče jugoslovanskim. Prosimo obvestila, kaj se je ukrenilo v tem oziru.

— **Napad na pošto.** O tem nam se poročajo: V petek, dne 23. aprila, ko se je vračala pošta Izlake iz Zagorja, so jo napadli štirje komunisti sredi dneva na cesti. Eden teh je ustavljal konja ter preprečil, da ni mogel naprej, drugi trije pa so obkolili voz ter so polastili pošte. K sreči je bila na vozu tudi voditeljica poštnega urada Izlake. Videvši nevarnost, je prikrila v istem hipu torbo, v kateri se je nahajala vrednostna in navadna pošta. Komunisti so sicer že imeli tudi vrednostno pošto in navadna pisma za nabiralnico Loke v svoji posesti, a na energično zahtevo voditeljice, češ da je to nje privatna last, so ji jo dali nazaj. Opljene časopise in nekaj pisem je pošta dobila čez tri dni nazaj. Napadalec pa so spravili na varno.

— **Največje konsumno društvo v Evropi.** Na Dunaju so se pravkar združila vsa štiri velika soc. dem. delavska konsumna društva v novo zadrugo, ki šteje 400.000 oskrbovancev in je največje konsumno društvo v Evropi. Zadruga ima že lastno pekarno, prekajevalnico, mlekarsko pristavo in kavno prazilnico; v kratkem ustanovi nova podjetja in obrate. Predsednik zadruga je državni tajnik Eldersch.

— **Kako je razdeljena zapuščina bivših avstrooogrskih bankovcev.** Sedaj se je izvedlo žigovanje kron v vseh nasledstvenih državah bivše monarhije. Žigovanje je pokazalo tele uspehe: V Avstrijski republiko kri približno za 8 milijard kron bankovcev, v Čehoslovaški okroglo za 8 milijard in 400 milijonov, na Madjarskem približno za 7 in pol milijarde, v Jugoslaviji pa za 4.610.436.419 kron. Jugoslavija, dasi po obsegu največja, ima torej najmanj tega »blagoslova«.

— **Novi bankovci avstrooogrške banke.** Upravni svet je sklenil tiskati nove bankovce po 1000 in 10.000 kron z visokimi številkami serije, da se odpravijo iz prometa ponarejene serije. Dosedanji 1000 kronski in 10.000 kronski bankovci se bodo zamenjali z novimi.

— **Po starih predvojni cenah.** »Jugoslav. Lloyd« poroča, da so se obrtniki v Hlebinah (Podravina) dogovorili s kmeti, da jim bodo dajali vse izdelke: opanke, kožuhe, klobuke itd. po starih predvojni cenah pod pogojem, da jim bodo tudi kmetje prodajali živila po istih predvojni cenah. Zanimivo bi bilo vedeti, kakšen bo uspeh te pogodbe.

— **Valute 30. aprila** na zagrebški borzi: dolarji (100) 14.400 K; avstrijske krone (100) 68 K; levi (100) 180 K; carski rubli (100) 202 K; češke krone (100) 240 K; nemške marke (100) 280 K; leji (100) 268 K; švicarski franki (100) 3000 K.

Ljubljanske novice.

— **Iz Zapuščina slavnega igralca** Ignacija Borštnika se bo razprodajala na javni dražbi 6. maja 1920 ob devetih na Rimski cesti 24.

— **Umrl je včeraj** popoldne v Ljubljani, Streliška ulica 8 g. Fran Klarman, uradnik j. ž. v 81. letu starosti. Pogreb bo jutri popoldne ob štiri uri, N. p. v m.!

— **Iz Družabni klub,** odsek za turizmo, priredi ob lepem vremenu v nedeljo, dne 2. maja, izlet k Sv. Katarini. Odhod v dveh partijah z vlakom ob pol 7. jutraj in ob 12. popoldne do Medvod. Izletnikom svetujemo, da vzamejo seboj potrebni provijant.

— **Iz Koncert.** Slavni češki pevski zbor »Smetana« iz Plzna, ki je dosegel najvišja odlikovanja v Parizu, Bruselju, Londonu in v mnogih mestih Evrope, bo v soboto 13. maja t. l. v Ljubljani v unionski dvorani koncertiral. (k)

— **Iz Nogometne tekme.** Danes v soboto in jutri v nedeljo, 1. in 2. maja, vsakokrat ob pol 18. uri (pol šestih popoldne) se bodo vršile na športnem prostoru S. K. Ilirija nasproti državnega kolodvora nogometne tekme med prvimi moštvi »S. K. Sparta« iz Zagreba ter »S. K. Ilirija«, Ljubljana. Vstopnina: sedež I. vrste 15 K, sedež II. vrste 10 K, stojišče 5 K, za člane proti legitimaciji 2 K. Blagajna se odpre ob 16. uri (4. popoldne). Tekme se bodo vršile v vsakem vremenu.

— **Iz Tatvina Za gradom.** Posestnici Marjeti Orel, Za gradom št. 1, je bilo ukradeno iz nezaklenjenega podstrešja 5 m dolga slovenska zastava, vredna 300 kron, 18 m domačega belega platna, vrednega 1200 kron in 8 belih kuhinjskih prtov, ki so 1 m dolgi in široki, vredni 1600 K.

— **Iz Ukradena ali izgubljena** je bila zasebnici Karolini Kočarjevi denarnica, v kateri je bilo 180 kron denarja, srebrna

veržica z zlatim obeskom in sliko in zlat prstan s tremi kamni. Pošteni najditelj ali »fina« tat se naproša, da vrne oskodovalki vsaj veržico in prstan, ki sta dragocena spomina.

— **Iz Izgubljen denar.** Včeraj ob treh popoldne je neka gospodinja na Pogačarjevem trgu izgubila večjo vsoto denarja. Kdor ga je našel, se prosi, da ga prinese na policijsko stražnico, kjer dobi nagrado.

— **Iz Kaznovan, ko se je oženil** je bil 56 letni posestnik Jože Senjur iz Rdečega Kala pri Višnji gori. Le-ta je šel v Ljubljano k zdravniku in je med potjo beračil. Ostro oko postave je berača na Škofljič aretiralo in izročilo okrajnemu sodišču v Ljubljani. Pri razpravi ga vpraša okrajni sodnik g. Avsec: »Ste bili kdaj kaznovani?« — »Ja, takrat, ko sem se ženil.« — »Takrat je vsak kaznovan.« — Sodba: 48 ur; nova olaževalna okolnost, ker je bil, ko se je oženil, kaznovan.

— **Iz Zaplomba tobaka.** Organi osrednjega verižniškega urada so zaplenili Mariji Nadišar 54, Kopricev Mariji 40, Tereziju Petrovič 36, Maku Neradu 160, Francu Beliču 42, Ivanu Kehar 3000 in Franji Žitko 162 zavojev tobaka.

Aprovizacija.

— **a Telečje meso od telet** »Vnovčevalnice za živino in mast« bodo prodajali v ponedeljek 3. maja 1920 sledeči mesarji, in sicer: Smovljan, Ocvirk, Anžič, Janež, Rihlar ml., Rihlar star., Šme, Prešelj, Zupančič, Prepeluh, Zganjar Anton, Zganjar Josip, Makovec, Bizilj, Ham Marija, Novak, Škerjanec, Kočar, Primc, Češek, Černivec, Zajc Ivan, Ahlin, Kastelic; vsak teh mesarjev dobi po štiri teleta v razprodajo. Mesarji: Kocjan, Selan, Petrič, Leben, Cuzak, Zbajek, Dolničar, Ham Matija, Javornik, Novljan pa po pet telet, mesar Janežič pa 8 telet. Kilogram sprednjega mesa stane 19 kron, kilogram zadnjega mesa pa 20 kron. Vsaka stranka dobi največ 1 kilogram mesa.

Razne novice.

— **r Ekscelenca kot modistinja.** V nekem dunajskem salonu za ženske klobuke je tačas zaposlena žena enega prvih generalov bivše avstrijske armade. Ko je po prevratu prišla v hišo ekscelence sila in potreba, se še mlada gospa ni dolgo premisljajala. Zaupajoč v svojo spretnost in okus se je ponudila na delo kot modistinja. Postala je kmalu prva in najboljša moč v salonu in dobila tudi temu primerno plačo. Na to je ekscelenca odkritosrčno ponosna. Razen tega opravlja ekscelenca tudi gospodinjstvo ter hodi na delo kot modistinja le popoldne. V istem salonu in drugih delavnicah za klobuke, umetno obrt in obleko je zaposlenih še mnogo žena in hčera bivših visokih dostojanstvenikov in odličnikov avstrijske prestolice. Vse se v novih razmerah drže hrabro. Delo daje pogum in samozavest.

— **r Redka odkritosrčnost.** Claude Beugnot, ki je bil dotlej fran. minister za javnega reda, je bil l. 1814. imenovan za ministra za mornarico. Kakor običajno so se tudi njemu poklonili vsi višji uradniki njegovega ministrstva. Beugnot jih je sprejel vse prav prisrčno, ponudil vsakemu roko in jim rekel: »Veseli mi se, gospodje, da Vas morem pozdraviti pri sebi. Vem, da ste vsi izborni uradniki, da poznate svoje dolžnosti in svoj delokrog v vseh podrobnostih. Zato se tudi z mirnim srcem lahko zanesem na Vas. To je tembolj potrebno, ker Vam moram odkrito priznati, da jaz sam nimam niti najmanjšega pojma o mornarici.«

— **r Kerjenski in boljševiki.** V Parizu je imel Kerjenski nekega dne predavanje o boljševikih. Govoril je proti njim. Kar pristopi k njemu eden izmed francoskih maksimalistov in ga udari s pestjo po glavi. Nastal je pretep. Napadalec je dobil več udarcev, a godilo bi se mu bilo še slabše, da ga ni vzel v svojo zaščito sam Kerjenski.

Narodno gledališče.

— **Opera.**
1. maja, sobota: »Prodana nevesta«. Izven abon.

2. maja, nedelja: »Faust«. Izven abon.

— **Drama.**
1. maja, sobota: »Saloma«, »Slepica«. Abon. E.

2. maja, nedelja: »Smrti ples«. Izven abon.

Vsled policijske odredbe, da ne sme biti po 10. uri nikdo več na cesti, se vrše do preklica vse predstave v opernem in dramskem gledališču ob 6. uri zvečer.

— **Ure žepne** popravilja nasproti glavno pošte F. Čuden S.n., urar v Ljubljani.

— **Odgovorni urednik** Jože Rutar. Izdajatelj konzorcij »Večernega lista«. Tiska »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani.